

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Ľubora Šeba a JUDr. M. Deáka, v právnej veci žalobcu **M. M.**, bývajúceho v B., zastúpeného Mgr. M. Š., advokátom v B., proti žalovanému **J. B. – S., spol. s r.o., D., o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 16 C 198/2004, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. marca 2008 sp.zn. 6 Co 451/06, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobcu **z a m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II medzitýmnym rozsudkom z 28. júna 2006 č.k. 16 C 198/04-48 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm.b/ Zákonníka práce dané odporcom navrhovateľovi 21. mája 2004 je neplatné a vyslovil, že o náhrade mzdy a o trovách konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca pracoval u žalovaného od 1. júla 2002 ako obchodný zástupca s miestom výkonu práce T. kraj. Listom z 21. mája 2004 žalovaný okamžite skončil pracovný pomer so žalobcom podľa § 68 ods. 1 písm.b/ Zákonníka práce. Dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru žalovaný skutkovo vymedzil tak, že žalobca vážne skresľoval svoje pracovné výkony (zalistovanie produktov, výkazy, databázy) o prítomnosti a predaji

výrobkov J. B. – S., spol. s r.o., keď u zákazníkov L. – P. B., U. – P., E. – P., B.B. – M. a u ďalších 21. zákazníkov vykazoval návštevu, zalistovanie produktov a ich predaj, pričom kontrolou boli zistené nepravdivosti výkazov žalobcu. Okamžité skončenie pracovného pomeru bolo žalobcovi doručené poštou 23. júna 2004. Nebolo v konaní preukázané, že by bolo okamžité skončenie pracovného pomeru žalobcovi doručené 21. mája 2004. Konateľ žalovaného J. S. rozhodol o rozviazaní pracovného pomeru so žalobcom dohodou, po tom, čo k uzavretiu tejto dohody nedošlo, vydal pokyn okamžite skončiť pracovný pomer so žalobcom. Oba dokumenty, teda dohoda o rozviazaní pracovného pomeru a okamžité skončenie pracovného pomeru nemohli byť žalobcovi predložené v jeden deň, t.j. na rokovaní so žalobcom 21. mája 2004, keďže okamžité skončenie pracovného pomeru podpísal konateľ žalovaného J. S. v P. O porušení pracovnej disciplíny zo strany žalobcu sa jeho nadriadený Ľ. B. dozvedel v januári 2004 a týmto momentom sa teda žalovaný dozvedel o dôvode na okamžité skončenie pracovného pomeru. Žalovaný okamžite skončil pracovný pomer so žalobcom až 21. mája 2004, teda oneskorene – po uplynutí jednomesačnej prekluzívnej lehoty uvedenej v § 68 ods. 2 Zákonníka práce.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 13. marca 2008 sp.zn. 6 Co 451/06 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému do rúk advokáta JUDr. M. B. trovy konania 10 325,-- Sk (342,73 EUR) do troch dní. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po doplnení dokazovania výsluchom svedkov Ľ. B. a M. P. z ich výpovedí vyplýva, že na rokovaní so žalobcom, ktoré prebehlo 21. mája 2004 v sídle žalovaného v B., bola žalobcovi ponúknutá možnosť skončiť pracovný pomer u žalovaného dohodou, a keďže žalobca túto možnosť odmietol, bolo mu doručované okamžité skončenie pracovného pomeru z 21. mája 2004 podpísané konateľom žalovaného J. S.. Žalobca okamžité skončenie pracovného pomeru odmietol prevziať a odišiel. Z toho je zrejmé, že žalovaný doručoval žalobcovi okamžité skončenie pracovného pomeru na pracovisku v súlade s § 38 ods. 3 Zákonníka práce a žalobca prijatie tejto písomnosti odmietol. Účinky doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobcovi nastali dňom 21. mája 2004 (§ 38 ods. 4 druhá veta Zákonníka práce). Dvojmesačná lehota na uplatnenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru okamžitým skončením uvedená v § 77 Zákonníka práce začala žalobcovi plynúť 22. mája 2004 a uplynula 21. júla 2004. Žalobca podal svoju žalobu na súd prvého stupňa až 19. augusta 2004, teda oneskorene. Vzhľadom na to nebolo potrebné zisťovať, či žalovaný

okamžite skončil pracovný pomer so žalobcom pred uplynutím jednomesačnej subjektívnej lehoty uvedenej v § 68 ods. 2 prvá veta Zákonníka práce.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, ku ktorému došlo v dôsledku nedostatočného zisťovania skutkového stavu veci a v dôsledku tejto vady došlo k nesprávne rozhodnutiu vo veci. Poukázal na to, že odvolací súd svoje rozhodnutie opiera výlučne o svedecké výpovede zamestnancov, resp. jedného bývalého zamestnanca žalovaného, ktorí pred súdom prvého stupňa vypovedali odlišne v porovnaní s naučenými výpoveďami pred odvolacím súdom. Poprel dodržanie zákonnej lehoty pre možnosť dania okamžitého skončenia pracovného pomeru, pretože o údajnom konaní napĺňajúcom podstatu závažného porušenia pracovnej disciplíny sa podľa výpovede svedka žalovaného tento dozvedel v januári 2004, pričom okamžité skončenie pracovného pomeru bolo žalobcovi skutočne doručené až poštou 23. júna 2004. Tým je zároveň preukázané, že nemohlo dôjsť k zmeškaniu lehoty na podanie určovacej žaloby o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru. V tejto súvislosti s poukazom na ustanovenie § 38 ods. 4 Zákonníka práce uviedol, že ak by žalovaný skutočne, tak ako tvrdil, doručoval žalovanému okamžité skončenie pracovného pomeru 21. mája 2004 na pracovisku, nebolo by potrebné, aby žalovaný opätovne doručoval toto okamžité skončenie iným spôsobom.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu toto navrhol zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou,

ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Dovolateľ žiadnu z týchto väd nenamietal a jej existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Ani vadu tejto povahy dovolateľ nenamietal a ani dovolací súd jej existenciu z obsahu spisu nezistil.

Dovolateľ namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 68 ods. 1 písm.b/ Zákonníka práce (v znení účinnom od 1. júla 2003) zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer, ak zamestnanec porušil závažne pracovnú disciplínu.

Podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce zamestnávateľ môže podľa odseku 1 okamžite skončiť pracovný pomer iba v lehote jedného mesiaca odo dňa, keď sa o dôvode na okamžité skončenie dozvedel, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol. O začiatku a plynutí mesačnej lehoty rovnako platia ustanovenia § 63 ods. 3 a 4.

Neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou, okamžitým skončením, skončením v skúšobnej dobe alebo dohodou môže zamestnanec, ako aj zamestnávateľ uplatniť na súde najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa mal pracovný pomer skončiť (§ 77 Zákonníka práce).

Písomnosti zamestnávateľa týkajúce sa vzniku, zmeny a skončenia pracovného pomeru alebo vzniku, zmeny a zániku povinností zamestnanca vyplývajúcich z pracovnej zmluvy musia byť doručené zamestnancovi do vlastných rúk. To platí rovnako o písomnostiach týkajúcich sa vzniku, zmien a zániku práv a povinností vyplývajúcich z dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru. Písomnosti doručuje zamestnávateľ zamestnancovi na pracovisku, v jeho byte alebo kdekoľvek bude zastihnutý. Ak to nie je možné, možno písomnosť doručiť poštou ako doporučenú zásielku (§ 38 ods. 1 Zákonníka práce).

Účinky doručenia nastanú aj vtedy, ak zamestnanec alebo zamestnávateľ prijatie písomnosti odmietne (§ 38 ods. 4 veta druhá Zákonníka práce).

Skutkové zistenia potrebné pre posúdenie žaloby o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, z ktorých vychádzal odvolací súd pri rozhodovaní, sú v prejednávanej veci postačujúce aj pre rozhodnutie dovolacieho súdu. Vyplýva z nich, že 21. mája 2004 sa uskutočnilo v sídle žalovaného rokovanie so žalobcom, predmetom ktorého bolo skončenie pracovného pomeru so žalobcom. Nakoľko k dohode o skončení pracovného pomeru medzi účastníkmi nedošlo, žalovaný doručoval žalobcovi na tomto rokovaní okamžité skončenie pracovného pomeru vopred pripravené a podpísané v Prahe konateľom spoločnosti žalovaného J. S., ktoré na predmetné rokovanie do B. priniesol v konaní vypočutý svedok M. P.. Žalobca však prijatie tejto písomnosti odmietol a z rokovania odišiel (ušiel). Znamená to teda (ako to uvádza aj odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia), že týmto dňom, t.j. 21. mája 2004 nastali účinky doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobcovi (§ 38 ods. 4 veta druhá Zákonníka práce) a súčasne mu začala plynúť zákonná dvojmesačná

lehota na uplatnenie neplatnosti tohto skončenia pracovného pomeru (§ 77 Zákonníka práce), ktorej posledným dňom bol 21. júl 2004, a to bez ohľadu na skutočnosť, že po doručovaní okamžitého skončenia pracovného pomeru žalobcovi pri osobnom rokovaní 21. mája 2004 mu žalovaný následne tento písomný rozvázovací prejav doručoval (nadbytočne) poštou (23. júna 2004). Ak teda žalobca podal predmetnú žalobu na súd až 19. augusta 2004, záver odvolacieho súdu o oneskorenom podaní žaloby je správny a jej zamietnutie z tohto dôvodu bolo správne.

Preto dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalovaný, ktorému by podľa výsledku konania právo na náhradu tohto konania vzniklo, návrh na rozhodnutie o trovách nepodal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júna 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová